

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 23 януари 2025 г.

С разпореждане на председателя на Върховния касационен съд (ВКС) от 24 юни 2024 г. е образувано тълкувателно дело № 4/2024 г. по описа на Общото събрание на Гражданската колегия (ОСГК) на ВКС по въпросите:

1. „Подлежи ли на отмяна на основание чл. 303 ГПК актът на районния съд по чл. 51, ал. 2 от Закона за наследството?“

2. „Подлежи ли на обжалване съдебният акт, с който съдът по реда на чл. 51 от Закона за наследството е разпоредил вписване в книгите по чл. 49 от Закона за наследството на изявлението на призования към наследяване за приемане или отказ от наследство, респективно, че правото му да приеме наследството е изгубено, ако не е отговорил в определения срок?“

С разпореждането от 24 юни 2024 г. е определена комисия за изготвяне на проект за тълкувателно решение в състав: съдия Светлана Калинова, съдия Гълъбина Генчева (докладчик) и съдия Ваня Атанасова.

В подготвително заседание по чл. 7.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от за Общото събрание на Гражданската колегия, Общото събрание на Търговската колегия и Общото събрание на Гражданската и Търговската колегия на Върховния касационен съд (Правилата) комисията е заключила, че искането на председателя на ВКС към ОСГК за постановяване на тълкувателно решение е допустимо, липсва необходимост от прередактиране на поставените въпроси и са налице основания тълкувателното дело да се насрочи в открито и закрито заседания.

С разпореждане от 13 ноември 2024 г. на основание чл. 7.3, чл. 8.1 и чл. 8.2 от Правилата тълкувателно дело № 4/2024 г. на ОСГК на ВКС е насрочено за открито и закрито заседания на 6 март 2025 г. от 14:00 ч.; за насроченото открито заседание са уведомени всички лица по чл. 129 ЗСВ и съдиите от ГК на ВКС; изпратени са покани за представяне на становища в срок до 7 февруари 2025 г. по въпросите, предмет на тълкувателното дело.

След изпращането на поканите по повод постъпил сигнал за противоречива практика по тълкуването на чл. 49, ал. 1 във връзка с чл. 52 от Закона за наследството е изготвено становище от Аналитичното звено на ВКС (ГК). В него са изложени аргументи за частичната основателност на депозираното искане, като са анализирани и цитираните в сигнала съдебни актове определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о. Въз основа на извършената проверка е констатирано наличие на противоречие в практиката на състави на ВКС, ГК, досежно правомощията на съда по вписване на отказа от наследство, а именно по въпроса: **„Налице ли е законово**

основание съдът при постъпило искане за вписване на отказ от наследство да изисква обективизиране на волеизявлението в писмена форма с нотариална заверка на подписа, респективно да постанови личното явяване на молителя за потвърждаване на авторството на изявлението?“.

Констатациите на Аналитичното звено на ВКС (ГК) са свързани с предмета на вече образуваното тълкувателно дело № 4/2024 г. на ОСГК, което обуславя необходимост на основание чл. 9 от Правилата разпореждането от 24.06.2024 г. за образуване на тълкувателното дело да се допълни, като на ОСГК се предложи да се произнесе с тълкувателно решение и по този въпрос.

Становището на Аналитичното звено на ВКС (ГК), ведно със съдебните актове: определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о., следва да се докладва на определената по тълкувателно дело № 4/2024 г. на ОСГК комисия за преценка на допустимостта му и наличието или липсата на основания за прередактирането му и точно формулиране.

В случай, че комисията е приела за допустим и точно формулиран поставения въпрос, то на лицата, посочени в чл. 129 ЗСВ, следва да се изпратят покани за изразяване на допълнително становище **в срок до 21.02.2025 г.** по новия въпрос, като се приложат копия от настоящото разпореждане, становището на Аналитичното звено на ВКС (ГК), определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о.

Предвид гореизложеното на основание т. 9 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от Общото събрание на Гражданската колегия, Общото събрание на Търговската колегия и Общото събрание на Гражданската и Търговската колегия на Върховния касационен съд

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. Допълвам разпореждане от 24 юни 2024 г. на председателя на Върховния касационен съд за образуване на тълкувателно дело № 4/2024 г. по описа на Общото събрание на Гражданската колегия на ВКС, като Общото събрание на Гражданската колегия на ВКС се произнесе и по следния въпрос:

„Налице ли е законово основание съдът при постъпило искане за вписване на отказ от наследство да изисква обективизиране на волеизявлението в писмена форма с нотариална заверка на подписа, респективно да постанови личното явяване на молителя за потвърждаване на авторството на изявлението?“.

II. Становището на Аналитичното звено на ВКС (ГК), определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о. да се докладват на посочената комисия за произнасяне по чл. 7.1 от Правилата.

III. След произнасянето на комисията съгласно т. II от настоящото разпореждане и след констатация за допустимост и точно формулиране на поставения въпрос, на лицата, подробно изброени в разпореждане за насрочване от 13.11.2024 г. на председателя на ВКС, следва да се изпратят покани за изразяване на допълнително становище **в срок до 21.02.2025 г.** по новия въпрос, като се приложат копия от

настоящото разпореждане, становището на Аналитичното звено на ВКС (ГК), определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о.

IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС - секция „Тълкувателни дела“, заедно със становището на Аналитичното звено на ВКС (ГК), определение № 1531 от 07.06.2023 г. по ч.гр.д. № 4688/2022 г. на ВКС, I г.о. и определение № 85 от 20.04.2022 г. по ч.гр.д. № 799/2022 г. на ВКС, II г.о.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**